

POWIATOWE FORUM DYSKUSYJNE

W RAMACH OBCHODÓW

20. MIĘDZYNARODOWEGO DNIA WALKI Z UBÓSTWEM

Z okazji 20 Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem, obchodzonego pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 17 października br. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało Forum Dyskusyjne, pod hasłem „Walka z ubóstwem – wiele robimy osobno, zróbmy to wspólnie”. Motto światowe brzmiało: „Wstań i zabierz głos!”. Forum zgromadziło ok. 50 uczestników.

Spotkanie otworzyła Pani Brygida Kaczowska – dyrektor PCPR w Jaworze, słowo wstępne wygłosił Pan Stanisław Laskowski – Starosta Jaworski. Referat merytoryczny pt. „Ubóstwo jako problem społeczny” odczytała Pani Maria Rałowska z MOPS-u w Jaworze.

Przyjęta formuła doskonale sprzyjała wymianie doświadczeń i poglądów na aktualny system wspierania osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem biedy, bezrobocia, niezaradności życiowej, wykluczenia społecznego. W żywej dyskusji głos zabierali: przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu, pedagodzy szkolni, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy, kurator sądowy, przedstawiciele Kościoła i innych związków wyznaniowych, organizacji pozarządowych, pracodawców, świetlic socjoterapeutycznych.

Uczestnicy Forum zabierający głos w dyskusji omówili problemy, na które napotykają w swojej pracy, sposoby ich rozwiązywania, ze szczególnym wskazaniem na współpracę instytucji odpowiedzialnych za pomoc potrzebującym.

Na uwagę zasługuje fakt, że wszyscy uczestnicy spotkania bardzo aktywnie zabierali głosy w dyskusji, co pozwala mieć nadzieję, iż w przyszłości współpraca będzie układała się jeszcze lepiej, a omawiane zagadnienia pozwolą szybciej i sprawniej działać na rzecz osób wymagających wsparcia.

Podsumowania wszystkich poruszanych wątków dokonał Pan Michał Lenkiewicz – Wicestarosta Jaworski, który zwrócił szczególną uwagę na konieczność wspierania rodziny, jako środowiska zapewniającego kształtowanie właściwych postaw społecznych wśród dzieci i młodzieży. Przedstawiona została także idea stworzenia systemu stypendialnego dla uzdolnionych uczniów.

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim osobom, które przybyły na spotkanie i zechciały się podzielić swoimi osiągnięciami i spostrzeżeniami w pracy zawodowej i działalności dobroczynnej na temat przeciwdziałania skutkom ubóstwa.

Poniżej zamieszczamy sprawozdanie z wystąpień uczestników Forum Dyskusyjnego (według kolejności zabierania głosów):

Uczestników spotkania powitała Pani **Brygida Kaczowska**, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze, która powiedziała jak Forum dyskusyjne wpisuje się w ogólnopolskie obchody Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem oraz o nieustającej potrzebie zacieśniania współpracy między wszystkimi urzędami, instytucjami i organizacjami, aby skutecznie pomagać i przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym, takim jak bieda i wykluczenie społeczne.

Pani **Maria Rałowska**, pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze, przedstawiła referat wprowadzający do dyskusji o kategoriach i przyczynach ubóstwa, znaczeniu pojęć „minimum egzystencji” i „minimum socjalne”.

Pan **Stanisław Laskowski**, Starosta Jaworski, zwrócił uwagę na konieczność pokazywania dobrych praktyk, codziennej pracy i osiąganych sukcesów, a nie tylko wskazywania na oblicza polskiej biedy. Pan starosta docenił wkład pracy i zaangażowanie pracowników pomocy społecznej, nauczycieli i pedagogów, służb zatrudnienia, osób działających w organizacjach pozarządowych.

Pani **Barbara Polińska**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze, przedstawiła działania swojej instytucji na rzecz osób ubogich, w szczególności organizowanie przy udziale Urzędu Pracy prac społecznie użytecznych, z których skorzystało w tym roku 40

bezrobotnych w najcięższej sytuacji życiowej. Wskazała na problem niepodjęcia zatrudnienia oraz uzależnienia alkoholowego jako główne przyczyny biedy wśród podopiecznych ośrodka. Pani dyrektor doceniła także współpracę ze stowarzyszeniami i związkami wyznaniowymi, prowadzącymi działalność charytatywną.

Pan **Krzysztof Jaworski**, Komendant Powiatowej Policji, powiedział o roli Policji, która chociaż nie ma bezpośredniego wpływu na warunki socjalne mieszkańców powiatu, prowadzi działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przestępczości (w tym przestępczości nieletnich) oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Pozyskane informacje, m.in. o podejmowanych interwencjach domowych, są przekazywane do jednostek pomocy społecznej i szkół, dzięki czemu osoby i rodziny są obejmowane pomocą tych instytucji.

Pan **Janusz Holicki**, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze, przedstawił aktualną sytuację na powiatowym rynku pracy. Omówił wyraźne tendencje spadkowe poziomu bezrobocia na terenie powiatu. Przedstawił także instrumenty aktywnej polityki Urzędu, obejmujące staże absolwenckie, prace społecznie użyteczne, unijne środki na aktywizację bezrobotnych, projekty zachęcające do podejmowania własnej działalności gospodarczej. Przy stopie bezrobocia wynoszącej w sierpniu br. 14,6 % daje się zaobserwować zmiana relacji między pracodawcą i pracownikiem.

Pan **Dariusz Zieja**, dyrektor Domu Dziecka w Kaczorowie, skierował apel do kierowników ośrodków pomocy społecznej o objęcie szczególną opieką rodzin biologicznych wychowanków Domu Dziecka oraz o większą pomoc w usamodzielnianiu osób opuszczających placówkę, w szczególności w zapewnieniu mieszkania.

Pani **Izabela Aniołek**, specjalista pracy socjalnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze, wskazała na konieczność roztoczenia szczególnej opieki i pomocy nad rodzinami biologicznymi, których dzieci wychowują się w rodzinach zastępczych. Najlepszym środowiskiem do wychowywania dziecka jest jego rodzina naturalna. W ostatnim czasie z niepokojem obserwuje się sytuacje pozostawiania dzieci bez opieki przez rodziców, którzy wyjeżdżają za granicę „za chlebem” i przestają utrzymywać kontakt z rodziną w kraju. Sposobem na zapewnienie dzieciom porzuconym jak najlepszych warunków do wzrastania jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych. W ostatnim czasie do tut. Centrum zgłosiło się 5 rodzin gotowych pełnić funkcję zawodowej rodziny zastępczej.

Ksiądz **Zbigniew Tracz**, proboszcz Parafii Miłosierdzia Bożego w Jaworze, opowiedział o charytatywnej działalności Kościoła: pomocy żywnościowej przez świętami oraz organizowanym wypoczynku letnim dla dzieci z najuboższych rodzin. Proboszcz zadeklarował także współpracę Parafii z tut. Centrum w sprawie prowadzenia akcji informacyjnej dla kandydatów na rodziców zastępczych.

Pani **Beata Sąsiadowska**, wicedyrektor Powiatowego Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Metodycznego w Jaworze, powiedziała, że w pracy zawodowej na co dzień, prowadząc spotkania terapeutyczne, ma do czynienia z dysfunkcjami, będącymi efektem ubóstwa. Pomimo spadku liczby urodzeń i liczby dzieci w każdym przedziale wiekowym, ze wsparcia poradni korzysta coraz więcej osób. W związku z tym planowane jest uruchomienie dodatkowego Punktu Konsultacyjnego dla rodziców i nauczycieli.

Pan **Michał Lenkiewicz**, Wicestarosta Jaworski, mówił o konieczności kształtowania wrażliwości człowieka na drugiego człowieka. Zapowiedział stworzenie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w naszym powiecie. Podejmowane działania muszą opierać się na współpracy wszystkich instytucji. Ludzie biedni nie są ludźmi zbędnymi. W naszych działaniach liczy się człowiek, a nie konsumpcja.

Pan **Jan Kłeczek**, dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jaworze i jednocześnie Przewodniczący Koła Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Jaworze, przedstawił działania w obszarze najbardziej zagrożonym ubóstwem – wśród ludzi niepełnosprawnych, a szczególnie dotkniętych niepełnosprawnością umysłową. Należy koniecznie zadbać o dzieci z zagrożonych środowisk, aby nie następowało zjawisko dziedziczenia biedy i bezradności.

Pani **Dorota Szczęsniewska**, przedstawicielka Związku Pracodawców w Jaworze, podjęła problem odpisów podatkowych z tytułu przekazywanych darowizn na cele charytatywne. System podatkowy nie sprzyja dobroczyńcom i nie motywuje do wspierania osób potrzebujących. Ponadto Należy dokładać wszelkich starań, aby pomoc trafiała do rąk ludzi rzeczywiście najbardziej pokrzywdzonych przez los.

Pan **Jerzy Białczyk**, kurator zawodowy przy Sądzie Rejonowym w Jaworze, wskazał na palący problem dzieci pozbawionych prawidłowej opieki rodzicielskiej oraz konieczność umieszczania nieletnich w placówkach ze względów społecznych. Brakuje świetlic socjoterapeutycznych, gdzie dzieci i młodzież mogłyby poznawać prawidłowe wzorce zachowań społecznych.

Pani **Ewa Nowowiejska**, pedagog w Szkole Podstawowej Nr 5 w Jaworze, opowiedziała o działaniach podejmowanych przez szkołę, skierowanych do dzieci z rodzin, które nie funkcjonują prawidłowo z powodu biedy, niezaradności, uzależnień. Organizowane są zajęcia pozalekcyjne, prowadzi się działania uspołeczniające oraz Klub Wspierania Uzdolnień.

Pani **Barbara Polińska**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze, zaapelowała do pedagogów szkolnych o wskazywanie dzieci, które powinny otrzymywać ciepły posiłek w szkole. Ośrodek Pomocy utworzył Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, planuje się także uruchomić Poradnię Rodzinną.

Pan **Michał Lenkiewicz**, Wicestarosta Jaworski, przypomniał o znaczeniu edukacji w procesie wychodzenia z ubóstwa i usamodzielnienia ekonomicznego rodzin. Przedstawił także ideę powołania stowarzyszenia, którego celem będzie organizowanie funduszy na stypendia dla uzdolnionych dzieci z niezamożnych rodzin.

Pan **Stanisław Laskowski**, Starosta Jaworski, zwrócił uwagę na konieczność zachęcania pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych, zapowiedział także zwiększenie kontroli i nadzoru nad funkcjonowaniem rodzin zastępczych.

Pan **Jacek Wieczorek**, naczelnik Wydziału Edukacji i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Jaworze, powiedział o nowym Punkcie Konsultacyjnym w ramach projektu „Zero tolerancji dla przemocy w szkole” w Gimnazjum Nr 1 w Jaworze, który służyć będzie swoją pomocą nauczycielom, pedagogom i rodzicom uczniów z problemami.

Pan **Wojciech Mucha**, pracownik Klubu „Mrowisko” przy Jaworskim Ośrodku Kultury, wskazywał na konieczność zatrudniania dodatkowej wykwalifikowanej kadry do pracy z trudną młodzieżą. Praca terapeutyczna, aby była efektywna, musi być prowadzona indywidualnie lub w małych grupach.

Siostra **Ewa Świdarska**, ze Świetlicy Socjoterapeutycznej w Bolkowie, powiedziała o nasilającej się potrzebie wspierania dzieci z rodzin o bardzo niskich dochodach lub takich, gdzie występują zaniedbania wychowawcze, a dzieci mają problemy z właściwym funkcjonowaniem w szkole i wśród rówieśników, z powodu biedy rodziców, niezaradności życiowej, uzależnień. Obecnie z zajęć w Świetlicy korzysta ok. 50 dzieci.

Pani **Bogusława Bielec**, ze Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym w Bolkowie, przedstawiła działania stowarzyszenia, które niesie pomoc ponad 300 osobom niepełnosprawnym i zarazem żyjącym w bardzo skromnych warunkach.

Pani **Dorota Zatorska**, psycholog z Ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Jaworze, opowiadała o swoich doświadczeniach w pracy terapeutycznej z osobami wymagającymi takiego wsparcia, a także o poradach udzielanych w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Pani **Małgorzata Świdarska**, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Paszowicach, mówiła o działających na terenie gminy świetlicach, gdzie instruktorzy prowadzą zajęcia i organizują czas wolny dzieciom, przez co promuje się wzorce zachowań społecznych.

Pan **Mirosław Sporczyk**, prezes Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym, Osobom Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy „Azyl” w Jaworze, opowiedział o bieżącej działalności stowarzyszenia, o problemach ludzi wychodzących z nałogów, o trudnej sytuacji materialnej tych osób, ich rodzin i dzieci.

Pan **Jan Pacak**, ze Stowarzyszenia Bank Żywności w Jaworze, omówił działalność Banku w ciągu 15 lat istnienia, zaznaczając, że byli pierwszym takim Bankiem w Polsce.

Podsumowania dokonał Pan **Michał Lenkiewicz**, Wicestarosta Jaworski, który zauważył, że ubóstwo jest ciche, natomiast zadaniem wszystkich służb i instytucji jest zdejmowanie z człowieka stygmatu ubóstwa. Bardzo ważne jest dotarcie z informacjami o formach udzielanego wsparcia osobom potrzebującym do jak najszerszego kręgu podopiecznych ośrodków pomocy społecznej, a także do wymiany informacji i doświadczeń między pracownikami socjalnymi, pedagogami, nauczycielami, kuratorami, przedstawicielami kościołów i organizacji pozarządowych. Ubóstwo powoduje niepożądane skutki nie tylko w obszarze sytuacji bytowej człowieka, wpływa również niekorzystnie na relacje między członkami rodziny (podnosi poziom agresji, braku zrozumienia), na rozwój emocjonalny dzieci oraz na postawy społeczne osób dorosłych. Szczególną troską i opieką powinna zostać objęta rodzina, jako środowisko najlepiej zaspokajające potrzeby wychowawcze, bytowe, emocjonalne swoich członków. Organizowanie opieki zastępczej w rodzinach lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych powinno być rozwiązaniem ostatecznym. Pan Wicestarosta zadedykował uczestnikom Forum Dyskusyjnego wzruszający wiersz Czesława Miłosza „Który skrzywdziłeś”.